

Kontrolní závěr z kontrolní akce

17/30

Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu *Ministerstvo obrany* za rok 2017, účetní závěrka Ministerstva obrany za rok 2017 a údaje předkládané Ministerstvem obrany pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2017

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2017 pod číslem 17/30. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Vedral.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda Ministerstvo obrany při sestavení závěrečného účtu a při vedení účetnictví a sestavení účetní závěrky a předkládání údajů pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2017 postupovalo v souladu s příslušnými právními předpisy.

Kontrolovaná osoba:

Ministerstvo obrany (dále také „MO“).

Kontrolováno bylo období roku 2017, případně související skutečnosti z let předchozích a roku následujícího.

Kontrola byla prováděna u kontrolované osoby v době od října 2017 do dubna 2018.

Námítky proti kontrolnímu protokolu Ministerstvo obrany nepodalo.

Kolegium NKÚ na svém VIII. jednání, které se konalo dne 25. června 2018,

schválilo usnesením č. 11/VIII//2018

kontrolní závěr v tomto znění:

Klíčová fakta

Účetní závěrka MO k 31. prosinci 2017

Spolehlivost údajů účetní závěrky sestavené k 31. prosinci 2017

Podle názoru Nejvyššího kontrolního úřadu účetní závěrka MO sestavená k 31. prosinci 2017 podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky dle účetních předpisů pro některé vybrané účetní jednotky.

405 mil. Kč	131 mld. Kč	2,6 mld. Kč
Celková částka nesprávností ÚZ, které byly v průběhu kontroly zjištěny	Aktiva netto/pasiva k 31. prosinci 2017	Významnost (materialita), která byla stanovena pro posouzení spolehlivosti účetní závěrky

Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu MO za rok 2017

Údaje předkládané pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2017

Zjištěná chyba v údajích předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2017 nebyla významná.

116 mil. Kč	53 mld. Kč/5 mld. Kč
Nesprávnost v údajích předkládaných MO pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2017	Výdaje/příjmy – skutečnost z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu MO za rok 2017

Závěrečný účet za rok 2017

Při kontrole závěrečného účtu kapitoly 307 – *Ministerstvo obrany* nebyly zjištěny nedostatky.

Nápravná opatření z předchozích KA

MO ve všech případech přijalo opatření k nápravě v oblasti účetnictví, která přispěla k odstranění většiny identifikovaných nesprávností.

I. Shrnutí a vyhodnocení

Cílem kontrolní akce č. 17/30 bylo prověřit, zda MO při vedení účetnictví v roce 2017 a sestavování účetní závěrky k 31. prosinci 2017, při předkládání údajů pro hodnocení plnění rozpočtu a při sestavování závěrečného účtu za rok 2017 postupovalo v souladu s příslušnými právními předpisy.

Při kontrole bylo provedeno i vyhodnocení opatření přijatých k nápravě nedostatků zjištěných kontrolní akcí NKÚ č. 13/29¹, 14/08² a 15/34³.

1. Vedení účetnictví

V oblasti vedení účetnictví se kontrola zaměřila na jeho správnost, úplnost, průkaznost a srozumitelnost. Prověřila dodržování směrné účtové osnovy a správnost používání účetních metod. Byly identifikovány významné transakční cykly a posouzeno nastavení systému účtování. **U vybraných účetních případů byla provedena kontrola** s cílem ověřit systém účtování a vykazování informací o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví.

Kontrolou byly zjištěny významné nesprávnosti, které MO ještě v průběhu kontroly opravilo. Jednalo se o účetní případy, které nebyly zaúčtovány vůbec, nebo nebyly zaúčtovány správně. Opravu některých nesprávností MO realizovalo ještě před uzavřením účetních knih za rok 2017 a před sestavením účetní závěrky. MO takto opravilo nesprávnosti v celkovém součtu převyšující 3 mld. Kč.

Spolehlivost údajů účetní závěrky sestavené k 31. prosinci 2017

Kontrolovány byly činnosti a skutečnosti, které byly předmětem účetnictví MO a měly vliv na hodnoty kontrolovaných významných konečných zůstatků účtů v účetní závěrce MO k 31. prosinci 2017.

Pro posouzení spolehlivosti účetní závěrky byla stanovena významnost neboli materialita⁴ ve výši 2,6 mld. Kč⁵.

¹ Kontrolní akce č. 13/29 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo obrany za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva obrany za rok 2012*, kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2014 *Věstníku NKÚ*.

² Kontrolní akce č. 14/08 – *Prostředky státu v oblasti důchodového pojištění* (kromě MO byla kontrola prováděna i u Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva financí a Ministerstva vnitra), kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 1/2015 *Věstníku NKÚ*. Přehled přijatých opatření MO ke KZ z KA č. 14/08 společně s výsledky ověření jejich účinnosti byly vyhodnoceny ve vztahu k předmětu a cíli KA č. 17/30.

³ Kontrolní akce č. 15/34 – *Peněžní prostředky vynakládané na úhradu nákladů z činnosti u vybraných ministerstev* (kromě MO byla kontrola prováděna i u Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva zemědělství), kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 4/2016 *Věstníku NKÚ*. Přehled přijatých opatření MO ke KZ z KA č. 14/08 společně s výsledky ověření jejich účinnosti byly vyhodnoceny ve vztahu k předmětu a cíli KA č. 17/30.

⁴ Hladina významnosti (materialita) reprezentuje hodnotu rozsahu nesprávností v účetní závěrce, jejichž překročení by již mohlo ovlivnit přiměřeně znalého uživatele. Při stanovení hladiny významnosti NKÚ postupuje v souladu se standardy nejvyšších kontrolních institucí (ISSAI) pro finanční audit a kontrolními standardy NKÚ.

⁵ Tj. ve výši 2 % z aktiv celkem v netto hodnotě vykázaných v ÚZ k 31. prosinci 2017.

Kontrolou bylo zjištěno, že některé informace v účetní závěrce sestavené k 31. prosinci 2017 nevykázalo MO v souladu s právními předpisy upravujícími vedení účetnictví. V údajích za běžné období byly zjištěny nesprávnosti ve výši 404,67 mil. Kč (viz tabulka č. 1).

Tabulka č. 1: Přehled vyčíslených nesprávností zjištěných v jednotlivých částech ÚZ (v Kč)

Nesprávnost v účetní závěrce	
Výkaz	Celková nesprávnost
CELKOVÁ NESPRÁVNOST V ÚČETNÍ ZÁVĚRCE	404 673 761,76
Rozvaha	131 016 965,07
Výkaz zisku a ztráty	104 563 046,50
Příloha účetní závěrky (podrozvahové účty)	169 093 750,19

Zdroj: vlastní analýza.

Celková částka nesprávností, které byly v průběhu kontroly zjištěny a vyčísleny v ÚZ a Ministerstvem obrany již nebyly opraveny, **není významná**.

Bližší informace o skutečnostech zjištěných v oblasti účetnictví jsou uvedeny v části IV. tohoto kontrolního závěru.

Podle názoru Nejvyššího kontrolního úřadu účetní závěrka MO sestavená k 31. prosinci 2017 podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky dle účetních předpisů pro některé vybrané účetní jednotky.

2. Údaje předkládané pro hodnocení plnění státního rozpočtu

Kontrolou vybraných údajů vložených MO do rozpočtového systému byly zjištěny nesprávnosti v celkové výši **115,82 mil. Kč**. Zjištěná chyba v údajích předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2017 nebyla významná (viz tabulka č. 2).

Tabulka č. 2: Přehled vyčíslených nesprávností zjištěných ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (v Kč)

Nesprávnost ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu	
Položka	Celková nesprávnost
CELKOVÁ NESPRÁVNOST VYKÁZANÝCH PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	115 824 133,60
Příjmy	38 724 834,56
Výdaje	77 099 299,04

Zdroj: vlastní analýza.

Tyto nesprávnosti vznikly zejména nesprávným zařazením výdajů souvisejících s informačními a komunikačními technologiemi na položku rozpočtové skladby 5169 – *Nákup ostatních služeb*, dále pak nesprávným zařazením příjmů z titulu sankčních plateb na položku rozpočtové skladby 2329 – *Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené* a 2324 – *Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady* (viz část IV. tohoto kontrolního závěru).

3. Vyhodnocení opatření k odstranění nedostatků zjištěných kontrolní akcí č. 13/29, 14/08 a 15/34

V rámci prověřování opatření přijatých k odstranění nedostatků zjištěných a uvedených v kontrolních závěrech kontrolních akcí č. 13/29, 14/08 a 15/34 bylo ověřeno, že MO ve všech případech přijalo opatření k nápravě v oblasti účetnictví, která přispěla k odstranění většiny identifikovaných nesprávností.

4. Závěrečný účet kapitoly 307 – Ministerstvo obrany za rok 2017

Návrh závěrečného účtu státního rozpočtu České republiky za rok 2017 za kapitolu 307 – *Ministerstvo obrany* (dále také „307 MO“) sestavený k 31. prosinci 2017 byl prověřen na soulad s vyhláškou č. 419/2001 Sb.⁶ Při kontrole závěrečného účtu kapitoly 307 MO nebyly zjištěny nedostatky.

Pozn.: Všechny právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Informace o kontrolované oblasti

Ministerstvo obrany (dále také „MO“) bylo zřízeno zákonem č. 2/1969 Sb.⁷, podle kterého je MO ústředním orgánem státní správy zejména pro zabezpečování obrany České republiky, řízení Armády České republiky a pro správu vojenských újezdů. Jako orgán pro zabezpečování obrany se podílí na zpracování návrhu vojenské obranné politiky státu, připravuje koncepci operační přípravy státního území, navrhuje potřebná opatření k zajištění obrany státu vládě České republiky, Radě obrany České republiky a prezidentu České republiky, koordinuje činnost ústředních orgánů, správních orgánů a orgánů samosprávy a právnických osob důležitých pro obranu státu při přípravě k obraně, řídí vojenské zpravodajství, zabezpečuje nedotknutelnost vzdušného prostoru České republiky, organizuje a provádí opatření k mobilizaci Armády České republiky, k vedení evidence občanů podléhajících branné povinnosti a k vedení evidence věcných prostředků, které budou za branné pohotovosti poskytnuty pro potřeby Armády České republiky, a povolává občany České republiky k plnění branné povinnosti. MO dále v rámci evropských bezpečnostních struktur organizuje součinnost s armádami jiných států a vykonává státní dozor nad radiační ochranou ve vojenských objektech.

⁶ Vyhláška č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu.

⁷ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

MO je organizační složkou státu⁸ (dále také „OSS“), vybranou účetní jednotkou⁹ a správcem kapitoly státního rozpočtu 307 – *Ministerstvo obrany*¹⁰. MO bylo k 31. prosinci 2017 zřizovatelem devíti příspěvkových organizací.

Přehled základních údajů z účetní závěrky MO sestavené k 31. prosinci 2017 je uveden v následujících tabulkách.

Tabulka č. 3: Údaje účetní závěrky MO sestavené k 31. prosinci 2017 – rozvaha a výkaz zisku a ztráty, údaje za běžné období

Ukazatel	Částka v Kč
Aktiva netto	131 211 978 942,44
Pasiva	131 211 978 942,44
Náklady za hlavní a hospodářskou činnost	53 693 666 165,99
Výnosy za hlavní a hospodářskou činnost	5 967 470 967,66
Výsledek hospodaření běžného účetního období	-47 726 195 198,33

Zdroj: účetní závěrka MO sestavená k 31. prosinci 2017.

Pozn.: MO v ÚZ vykázalo aktiva v hodnotě brutto ve výši 234 925 944 825,65 Kč upravená o korekce ve výši 103 713 965 883,21 Kč.

Tabulka č. 4: Údaje účetní závěrky MO sestavené k 31. prosinci 2017, informace o stavu účtů v knize podrozvahových účtů, údaje za běžné období

Položka výkazu		Částka v Kč
P.I.	Majetek a závazky účetní jednotky	1 999 206 911,35
P.II.	Krátkodobé podmíněné pohledávky z transferů a krátkodobé podmíněné závazky z transferů	918 078357,36
P.III.	Podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou	0,00
P.IV.	Další podmíněné pohledávky	2 179 312 390,31
P.V.	Dlouhodobé podmíněné pohledávky z transferů a dlouhodobé podmíněné závazky z transferů	1 394 171 265,81
P.VI.	Podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku	7 681 240 644,18
P.VII.	Další podmíněné závazky	27 053 100 743,00
P.VIII.	Ostatní podmíněná aktiva a ostatní podmíněná pasiva a vyrovnávací účty	122 090 876,84

Zdroj: účetní závěrka MO sestavená k 31. prosinci 2017.

MO je významnou účetní jednotkou zejména z hlediska aktiv a v roce 2017 bylo třetím nejvýznamnějším ministerstvem z hlediska rozpočtu:

- k 31. 12. 2017 hodnota aktiv (brutto) všech 14 ministerstev činila 980 mld. Kč, z toho 235 mld. Kč tvořily aktiva (brutto) Ministerstva obrany, tj. 24 %;
- objem výdajů všech 14 ministerstev ČR za rok 2017 činil 448,7 mld. Kč, z toho výdaje MO za rok 2017 dostály 53 mld. Kč, tj. 12 %.

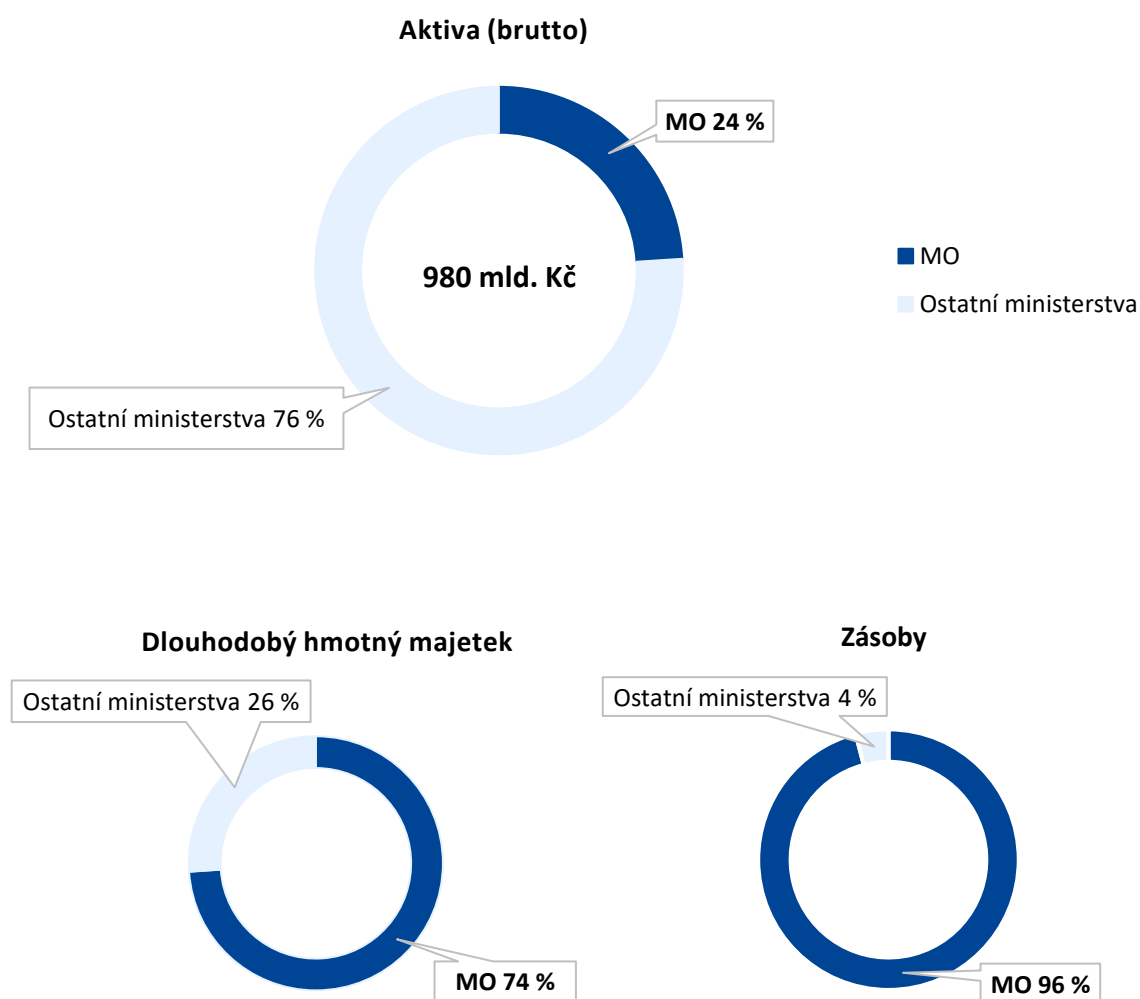
V porovnání s ostatními 13 ministerstvy ČR je významnost MO patrná především u objemu stálých aktiv brutto, a to především u dlouhodobého hmotného majetku a zásob, jak vyplývá z následujícího grafu.

⁸ Podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

⁹ Podle ustanovení § 1 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

¹⁰ Podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

Graf č. 1: Podíly aktiv (brutto), zásob a dlouhodobého hmotného majetku MO na sumách všech 14 ministerstev ČR

Zdroj: informační systém *Monitor Státní pokladny*.

III. Rozsah kontroly

Kontrolní akce byla kontrolou typu finanční audit a jejím cílem bylo zjistit, zda kontrolovaná osoba při sestavování souhrnných finančních informací, které o svém hospodaření zveřejňuje, a při provádění jednotlivých transakcí postupovala v souladu s příslušnými právními předpisy.

Kontrola se zaměřila na činnosti a skutečnosti, které byly předmětem účetnictví a měly vliv na hodnotu kontrolovaných významných konečných zůstatků účtů v účetní závěrce Ministerstva obrany za rok 2017, které měly vliv na hodnotu významných údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2017 a na závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu 307 za rok 2017.

Organizační složky státu jsou povinny v souladu se zákonem o účetnictví účtovat o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, o nákladech a výnosech a o výsledku

hospodaření. Informace, které předkládají v účetní závěrce¹¹, musí být spolehlivé, srovnatelné, srozumitelné a posuzují se z hlediska významnosti.

Při kontrole bylo provedeno také vyhodnocení opatření přijatých k nápravě z kontrolních akcí č. 13/29 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstva obrany za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva obrany za rok 2012*, č. 14/08 – *Prostředky státu v oblasti důchodového pojištění* a č. 15/34 – *Peněžní prostředky vynakládané na úhradu nákladů z činnosti u vybraných ministerstev*.

Výběr položek účetní závěrky a údajů předkládaných ministerstvem pro hodnocení plnění státního rozpočtu byl NKÚ proveden se zaměřením na vyhodnocená rizika nesprávnosti vykázaných údajů.

Kontrolována byla také **správnost používaných účetních metod a ostatních podmínek vedení účetnictví** stanovených účetními předpisy s účinností pro kontrolované období. U vybraných účetních případů roku 2017, na vybraných položkách majetkové evidence a evidence uzavřených smluv byla provedena kontrola s cílem prověřit systém účtování a vykazování informací o skutečnostech, které byly předmětem účetnictví.

V případě **údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu** bylo prověřováno, zda byla dodržena správnost třídění příjmů a výdajů rozpočtovou skladbou v oblasti druhového a odvětvového třídění dle vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

V **závěrečných účtech kapitol** státního rozpočtu mají jejich jednotliví správci povinnost zveřejnit informace o výsledcích rozpočtového hospodaření v příslušné kapitole státního rozpočtu za příslušný rozpočtový rok¹² v rozsahu stanoveném právními předpisy¹³.

Při kontrole závěrečného účtu kapitoly státního rozpočtu 307 za rok 2017 se skupina kontrolujících zaměřila na dodržení souladu s vyhláškou č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu, na ověření správnosti a úplnosti údajů a číselných hodnot uvedených v průvodní zprávě.

¹¹ V souladu s ustanovením § 21a odst. 5 zákona o účetnictví organizační složky státu zveřejňují účetní závěrku prostřednictvím Ministerstva financí způsobem umožňujícím dálkový přístup.

¹² V souladu s ustanovením § 30 rozpočtových pravidel sestavují správci kapitol o výsledcích rozpočtového hospodaření minulého roku návrh závěrečného účtu své kapitoly, projednávají je v příslušných výborech Poslanecké sněmovny a po tomto projednání jej uveřejní v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup.

¹³ Vyhláška č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

Kontrolou byly zjištěny nesprávnosti dle jednotlivých položek ÚZ v návaznosti na jejich obsahové vymezení podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. Tyto nesprávnosti vznikly v důsledku nesprávné aplikace účetních metod a v důsledku nedodržení dalších podmínek vedení účetnictví stanovených právními předpisy. V níže uvedených případech jsou uvedena zjištění s vlivem na ÚZ.

1. Oprava nesprávností zjištěných v průběhu kontroly

Kontrolní akce č. 17/30 byla zahájena v průběhu kontrolovaného účetního období 2017, což umožnilo MO ještě v průběhu kontroly před uzavřením účetních knih na základě upozornění NKÚ provést opravu identifikovaných nesprávností. MO před uzavřením účetních knih opravilo nesprávnosti v účetnictví, jejichž celková výše přesáhla 3 mld. Kč. Jednalo se například o tyto opravené nesprávnosti:

- neúčtování o některých podmíněných krátkodobých a dlouhodobých závazcích z uzavřených smluv o pořízení dlouhodobého majetku a na zajištění služeb,
- nesprávné vykázání poskytovaných investičních transferů zřízeným příspěvkovým organizacím v rámci přehledu o změnách vlastního kapitálu,
- nesprávné účtování srážkové daně.

2. Nesprávnosti zjištěné v účetnictví a v účetní závěrce

V této části jsou uvedeny zjištěné nesprávnosti, které MO v průběhu kontroly již neopravilo, a které tak měly vliv na ÚZ. Tyto nesprávnosti vznikly v důsledku nesprávné aplikace účetních metod a v důsledku nedodržení dalších podmínek vedení účetnictví stanovených právními předpisy.

2.1. Dlouhodobý hmotný majetek

MO faktury související s rekonstrukcí budovy vykázalo na účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek*, ačkoliv byl tento majetek již způsobilý k užívání a kolaudační souhlas byl vydán. V důsledku toho došlo v ÚZ k podhodnocení zůstatku účtu 021 – *Stavby* a nadhodnocení zůstatku účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* o částku 53,8 mil. Kč.

V důsledku této nesprávnosti byly rovněž ovlivněny zůstatky syntetických účtů vykázaných v účetní závěrce, a to v odpisech, korekcích a výsledku hospodaření.

2.2. Výnosy z prodeje letounů

MO neúčtovalo o výnosech z prodeje nepotřebného majetku – letounů – do období, s nímž prodej věcně a časově souvisel, ačkoliv ke konečnému odběru některých letounů kupujícími došlo v souladu s uzavřenou smlouvou již v letech 2015 a 2016. MO účtovalo o výnosech za všechny prodávané letouny až v roce 2017. V důsledku toho došlo v ÚZ k nadhodnocení zůstatku účtu 646 – *Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků*

a podhodnocení účtu 432 – *Výsledek hospodaření předcházejících účetních období* o 148,83 mil. Kč a nadhodnocení zůstatku účtu 493 – *Výsledek hospodaření běžného účetního období* o stejnou částku.

2.3. Časové rozlišení nákladů

Při kontrole vybraných operací byly zjištěny následující případy, kdy **MO časově nerozlišilo náklady do období, se kterým věcně a časově tyto náklady souvisely:**

- náklady z titulu služeb vynaložených v roce 2016 za připojení, servis a údržbu informačního systému NATO provozovaného a používaného jednotkami AČR;
- pobytové náklady příslušníků AČR na vojenských operacích NATO za rok 2016;
- náklady za operace a mise aliance poskytnuté ve prospěch příslušníků MO v zahraniční operaci za období od dubna do prosince roku 2015;
- náklady z titulu nevyúčtované poskytnuté zálohy na transfer z roku 2016, kdy MO nepostupovalo v souladu s bodem 5.2.3 ČÚS č. 703 – *Transfery*.

V důsledku toho došlo v ÚZ k nadhodnocení účtu 432 – *Výsledek hospodaření předcházejících účetních období smluv*¹⁴ a podhodnocení účtu 493 – *Výsledek hospodaření běžného účetního období* o částku 26,1 mil. Kč.

2.4. Ostatní nesprávnosti v ÚZ, které měly vliv na konečné zůstatky účtů ÚZ

Při kontrole vybraných operací byly zjištěny následující nesprávnosti, které měly vliv na konečné zůstatky účtů:

- MO v rozporu s § 24 odst. 1 zákona o účetnictví účtovalo o navýšení ceny pozemků v souvislosti se změnou výměry pozemků při provedené digitalizaci katastrálního operátu;
- v souladu s usnesením vlády České republiky ze dne 8. března 2017 č. 176 poskytlo MO v roce 2017 peněžní prostředky (peněžní dar), které měly být zachyceny jako transfer, a nikoliv jako náklad na pořízení služeb;
- MO účtovalo nesprávně o pokutě vydané na základě řízení o přestupku prostřednictvím účtu 605 – *Výnosy ze správních poplatků*, přestože se jednalo o činnost správních úřadů, která není předmětem správních poplatků dle zákona č. 634/2004 Sb.¹⁵;
- v některých případech MO nesprávně účtovalo smluvní pokuty za nedodržení dohodnutých podmínek dle uzavřené smlouvy;
- MO časově nerozlišilo výnosy z poskytnutí volných výcvikových kapacit pilotům z jiného státu. Výcvik těchto pilotů byl ukončen v říjnu 2016, MO uvedené výnosy zaúčtovalo do účetního období roku 2017 namísto roku 2016.

2.5. Uplatnění reálné hodnoty u majetku určeného k prodeji

MO v některých případech prodeje nemovitostí neúčtovalo o přecenění na reálnou hodnotu podle § 64 vyhlášky č. 410/2009 Sb., tj. k okamžiku, kdy bylo rozhodnuto o prodeji majetku, a od tohoto okamžiku neměl být majetek dále odpisován. V důsledku toho došlo

¹⁴ Vlivem nadhodnocení syntetických účtu 518 – *Ostatní služby* o 3,5 mil. Kč, 511 – *Opravy a udržování* o 93 tis. Kč, 501 – *Spotřeba materiálu* o 0,5 mil. Kč, 527 – *Zákonné sociální náklady* o 5,6 mil. Kč a účtu 571 – *Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery* o 16,5 mil. Kč.

¹⁵ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

v ÚZ k nadhodnocení zůstatků účtu 664 – Výnosy z přecenění na reálnou hodnotu o 4,6 mil. Kč, účtu 551 – Odpisy dlouhodobého majetku o 314 tis. Kč a účtu 493 – Výsledek hospodaření běžného účetního období o částku 4,3 mil. Kč a podhodnocení zůstatku účtu 432 – Výsledek hospodaření předcházejících účetních období o částku 4,3 mil. Kč.

2.6. Podrozvahové účty

MO neúčtovalo o některých krátkodobých a dlouhodobých podmíněných závazcích z uzavřených smluv ve správné výši. Při kontrole vybraných operací byla vyčíslena nesprávnost, která měla dopad na vykázané zůstatky účtů přílohy ÚZ, tj. došlo k podhodnocení zůstatku účtů 973 – *Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv* o 80,75 mil. Kč¹⁶ a 974 – *Dlouhodobé podmíněné závazky z jiných smluv* o 88,34 mil. Kč¹⁷.

MO nevykázalo krátkodobý podmíněný závazek z uzavřené rámcové smlouvy na poskytnutí služeb, které jsou ze strany dodavatele fakturovány pravidelně. MO k 31. prosinci 2017 vykázalo pouze dlouhodobý podmíněný závazek. Byla vyčíslena nesprávnost, která měla dopad na vykázané zůstatky účtů přílohy ÚZ, tj. došlo k podhodnocení zůstatku účtu 973 – *Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv* o 50 mil. Kč a nadhodnocení účtu 974 – *Dlouhodobé podmíněné závazky z jiných smluv* o stejnou částku.

2.7. Neúčtování o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví

MO v roce 2017 vystavilo penalizační faktury, na jejichž základě nárokovalo smluvní pokuty z důvodu prodlení s plněním smluvních povinností. Nárok na penále však vznikl již v letech předchozích. **MO netvořilo ke smluvním pokutám dohadné položky prostřednictvím účtu 388 – Dohadné účty aktivní, a nezachytilo tak v letech předchozích všechny skutečnosti, které byly předmětem účetnictví, do období, se kterým věcně a časově souvisely.** V důsledku toho došlo v ÚZ k nadhodnocení zůstatků účtu 641 – *Smluvní pokuty a úroky z prodlení* o 18 mil. Kč a účtu 493 – *Výsledek hospodaření běžného účetního období* o stejnou částku a podhodnocení zůstatku účtu 432 – *Výsledek hospodaření předcházejících účetních období* o stejnou částku.

Při kontrole vybraných operací byla dále vyčíslena nesprávnost v důsledku nevytvoření dohadné položky k 31. prosinci 2017 k opožděným dodávkám k uzavřeným smlouvám, ze kterých MO vzniká nárok na smluvní pokutu z důvodu prodlení s plněním. V důsledku toho došlo v ÚZ k podhodnocení zůstatků účtu 388 – *Dohadné účty aktivní*, účtu 641 – *Smluvní pokuty a úroky z prodlení* a účtu 493 – *Výsledek hospodaření běžného účetního období* o stejnou částku 2 507 tis. Kč.

¹⁶ MO nevykázalo podmíněné závazky plynoucí z uzavřené smlouvy. Účelem této smlouvy bylo provedení generálních oprav pro zajištění trvale vysoké spolehlivosti vrtulníků typu „Mi“ Vzdušných sil Armády ČR s cílem zabezpečit provozuschopnost a bojeschopnost k plnění úkolů v rámci AČR. U této smlouvy MO nevykázalo k 31. prosinci 2017 správné podmíněné závazky v předpokládané výši na podrozvahových účtech.

¹⁷ MO nevykázalo podmíněné závazky plynoucí z uzavřené smlouvy. Účelem této smlouvy bylo zajištění letuschopnosti pěti kusů letounů L-159 T1. U této smlouvy MO nevykázalo k 31. prosinci 2017 podmíněné závazky v předpokládané výši na podrozvahových účtech.

2.8. Neúplné účetnictví

MO vykázalo v účetní závěrce sestavené k 31. prosinci 2017 na účtu 013 – *Software* některé majetkové položky způsobilé k užívání, které ale nebyly k tomuto datu zavedeny do evidence majetku a nebyly odpisovány po celou dobu jejich používání.

Výše uvedený nedostatek má vliv na výši vypočtených odpisů za roky 2014, 2015, 2016, 2017, tj. došlo k nadhodnocení zůstatku účtu 013 – *Software* ve sloupci NETTO, podhodnocení zůstatku účtu 551 – *Odpisy dlouhodobého majetku*¹⁸, nadhodnocení účtu 493 – *Výsledek hospodaření běžného účetního období* a účtu 432 – *Výsledek hospodaření předcházejících účetních období*.

2.9. Ostatní zjištění

Ostatní zjištění se týkalo porušení zákona o katastru nemovitostí, kdy MO neaktualizovalo údaje katastru nemovitostí k majetku, se kterým bylo příslušné hospodařit. V průběhu kontroly byly zjištěny nemovitosti vykázané v účetní závěrce, ale nevidované v katastru nemovitostí.

3. Nesprávnosti zjištěné v údajích předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu¹⁹

Přehled základních údajů z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol a organizačních složek státu (dále také „výkaz FIN 1-12 OSS“) vygenerovaného z rozpočtového systému²⁰ je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 5: Údaje z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu MO za rok 2017

Ukazatel	Částka v Kč
Příjmy (skutečnost celkem)	5 087 984 868,49
Výdaje (skutečnost celkem)	52 908 766 765,46

Zdroj: výkaz FIN 1-12 OSS za rok 2017.

Kontrolou byly zjištěny tyto nejvýznamnější nesprávnosti, kdy MO v uvedených případech zatřídilo údaj podléhající třídění rozpočtovou skladbou v rozporu s vymezením uvedeným v příloze B k vyhlášce č. 323/2002 Sb.²¹ a nevložit správné údaje pro průběžné hodnocení plnění státního rozpočtu do rozpočtového systému:

¹⁸ Vzhledem k tomu, že skupina kontrolujících nemohla zpětně určit dobu používání, nebyla jednotlivá výše částek účtů opravek a odpisů vyčíslena.

¹⁹ Podle ustanovení § 20 rozpočtových pravidel jsou OSS povinny předkládat údaje potřebné pro průběžné hodnocení plnění státního rozpočtu. Způsob a termíny předkládání údajů a jejich rozsah stanovuje vyhláška č. 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudržnosti. Podle ustanovení § 5 odst. 1 i dle přílohy č. 1 této vyhlášky zpracovávají OSS údaje pro hodnocení plnění státního rozpočtu přímo v rozpočtovém systému, ve kterém je z nich následně sestavován výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu.

²⁰ Podle ustanovení § 3 písm. o) rozpočtových pravidel je rozpočtový systém informačním systémem veřejné správy, v němž se mj. soustřeďují údaje pro hodnocení plnění státního rozpočtu.

²¹ Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

- výdaje ve výši 74,21 mil. Kč související s údržbou a technickou podporou informačních systémů MO nesprávně zatřídilo z hlediska druhového členění dle rozpočtové skladby na položku 5169 – *Nákup ostatních služeb*;
- příjmy ve výši 33,28 mil. Kč z titulu penále MO nesprávně zatřídilo z hlediska druhového členění dle rozpočtové skladby na položku 2329 – *Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené* a 2324 – *Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady*;
- MO poskytlo v roce 2017 neinvestiční finanční prostředky formou dotace na programy *Rezidenční místa a Bezpečnost a kvalita zdravotní péče* své zřízené příspěvkové organizaci ve výši 1,6 mil. Kč. Poskytnuté dotace MO nesprávně zatřídilo z hlediska druhového členění dle rozpočtové skladby na položku 5331 – *Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím*;
- výdaje ve výši 1,1 mil Kč související s úhradou výcvikového kurzu MO nesprávně zatřídilo z hlediska druhového členění dle rozpočtové skladby na položku 5173 – *Cestovné*.

4. Vyhodnocení opatření k odstranění nedostatků zjištěných kontrolní akcí č. 13/29, 14/08 a 15/34

Jedním z cílů kontrolní akce č. 17/30 bylo rovněž prověřit úplnost a správnost opatření realizovaných k odstranění nedostatků zjištěných v kontrolních akcích č. 13/29 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo obrany za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva obrany za rok 2012*, č. 14/08 – *Prostředky státu v oblasti důchodového pojištění* a č. 15/34 – *Peněžní prostředky vynakládané na úhradu nákladů z činnosti u vybraných ministerstev*.

V případě uvedených kontrolních akcí MO realizovalo všechna opatření k nápravě zjištěných nedostatků uvedených v kontrolních závěrech.²² Pouze v následujících případech nebyla opatření k nápravě dostačující a v kontrolovaném období 2017 tyto případy ovlivnily výši celkových nesprávností:

- neodpisování majetku po celou dobu jeho používání (viz bod IV.2.8 tohoto kontrolního závěru),
- nesprávné zatřídění příjmů ze sankčních plateb přijatých od jiných subjektů, které MO nesprávně zatřídilo na rozpočtovou položku 2329 – *Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené* (viz bod IV.3 tohoto kontrolního závěru).

5. Nesprávnosti zjištěné v závěrečném účtu kapitoly 307 MO

Závěrečný účet kapitoly 307 MO byl zpracován v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 419/2001 Sb. a obsahoval všechny náležitosti dle této vyhlášky – průvodní zprávu, povinné číselné sestavy a tabulkové přílohy. Při kontrole závěrečného účtu kapitoly 307 MO **nebyly zjištěny nedostatky**.

²² V případě KA č. 14/08 a č. 15/34 byla vyhodnocena správnost nápravných opatření zjištěných nedostatků pouze v oblasti účetnictví.

Seznam zkratk

AČR	–	Armáda České republiky
ČR	–	Česká republika
ČÚS	–	český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky
KA	–	kontrolní akce
kapitola 307 MO	–	kapitola státního rozpočtu 307 – <i>Ministerstvo obrany</i>
KZ	–	kontrolní závěr
MO	–	Ministerstvo obrany
NKÚ	–	Nejvyšší kontrolní úřad
NATO	–	Severoatlantická aliance (North Atlantic Treaty Organization)
OSS	–	organizační složka/y státu
ÚZ	–	účetní závěrka MO